

Te Puni Kōkiri
MINISTRY OF MĀORI DEVELOPMENT

Te whakawhiti atu i te mana pupuri o te whenua mā te takoha, mā ngā rōpū kaitiaki ā-whānau rānei

Ko te whakatū rōpū kaitiaki ā-whānau, ko te takoha hea o te whenua Māori rānei tētahi atu ara hei tiaki i te whenua i muri atu i tō matenga.

Whānau trusts

Ko te mahi a te rōpū kaitiaki ā-whānau, he whakaemi i ngā hea o te whenua Māori mai i tētahi rōpū pupuri hea, mai i te tangata takitahi rānei, ki tētahi “whakahaere”, ki tētahi rōpū kaitiaki rānei.

Nā rā, ko te rōpū kaitiaki ā-whānau te kaipupuri o te whenua, kaua ko te tangata nāna ngā hea i tuku ki te rōpū kaitiaki. Ko ngā mema o te whānau te “hunga whaipānga” a te rōpū kaitiaki, otirā, mā rātou hoki tētahi, (rānei,) kaitiaki e whiriwhiri ki te whakahaere i ngā take whenua.

Mā te whakatūnga o te rōpū kaitiaki ā-whānau ka haukotia te wāwāhitanga o te mana pupuri o te whenua i te takanga o te wā.

Te whakatū i te rōpū kaitiaki ā-whānau

WHĀNAU TRUST

mā koutou tonu
ngā uri e tohu.

Ka whakatūria te rōpū kaitiaki ā-whānau, ka hoatu koutou ko tō whānau i ā koutou hea o te whenua ki te rōpū kaitiaki. E kīia ana, ko te “tukunga” tēnei o ō hea. Ka taea e koe te whiriwhiri mēnā ka tukuna te katoa o ō hea o tō whenua Māori ki te rōpū kaitiaki, ka tukuna rānei ngā hea o ētahi o ō poraka whenua.

Ka hui ngā whānau ki te tuku i ā rātou hea ki tētahi rōpū kaitiaki ā-whānau, mā koutou tonu ngā uri e tohu, ko rātou hoki te hunga whaipānga a te rōpū kaitiaki. Hei tauira, ka whakatūria e koutou ko ngā tamariki o ō mātua tētahi rōpū kaitiaki ā-whānau ka tohua pea ko ngā uri o te rōpū kaitiaki, ko te hunga e heke iho ana i tētahi o ngā mātua nō ngā tamariki katoa.

Ki te whakaaro koutou ki te whakatū i tētahi rōpū kaitiaki ā-whānau, me tono ki te Kōti Whenua Māori. Me kōrero ki te whānau mō te whakatūnga o te rōpū kaitiaki, me whakaae hoki rātou i mua i te whakatūnga o te rōpū kaitiaki.

Te takoha hea o te whenua Māori

Ko te takoha tētahi atu ara hei tiaki i tō whenua mō ngā rā e heke mai ana.

Ka taea te takoha o pānga whenua i a koe e ora tonu ana.

Ko te takoha tētahi atu ara hei tiaki i tō whenua mō ngā rā e heke mai ana. Ki te hiahia koe ki te takoha i tō whenua, me mārama koe ki te pānga o tēnei āhukatanga ki tō whānau, me whakamōhio atu hoki o whakaritenga ki a rātou.

Mā te kōrero ki te whānau e pā ana ki te takohatanga o tō whenua, ka tutuki pai ngā āhukatanga mā ngā taha e rua – ka whakaūngia hoki ngā painga mā ngā taha e rua ā ngā tau e heke mai ana.

Ki te hiahia koe ki te takoha i tō whenua, me tono atu ki te Kōti Whenua Māori mō tētahi “whakahau ki te tuku”, arā, he whakahau ōkawa tēnei e whakawhiti ana i o pānga whenua ki tētahi atu. Ka whakatūria hoki pea tētahi rongonga a te kōti ki te whakaū i tō tono.